

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry on LVI-asennusalan työnantajajärjestö ja lausunnossaan keskittyy tarkastelemaan luonnoksia yritysten liiketoiminnan tukemisen ja kehittämisen kannalta. Kokeilun tavoitteena on ikäluokan sijoittaminen tehokkaammin yhteiskunnan rakenteisiin. Yritysten tarvitseman työvoiman osaamiseen tai sopivuuteen eri työtehtäviin kokeilulla ei olisi nähdäksemme hyödyllisiä vaikutuksia. LVI-TU toivoo, että tutkintojen toimeenpanon laatuun ja sitä kautta tutkinnon suorittaneiden henkilöiden osaamiseen kiinnitettäisiin huomiota muissa ministeriön käynnistämässä ammatillisen koulutuksen lain arviointiin ja muuttamiseen liittyvissä hankkeissa.

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

LVI-TU ei ota kantaa kokeilun hallinnolliseen toteutukseen. Yleisellä tasolla toteamme kuitenkin, että kokeilun tuloksia olisi hyödyllistä arvioida luonnoksissa esitettyä tarkemmin ja esittää myös ne toimenpiteet, joihin tulosten perusteella mahdollisesti ryhdytään. Kokeilun kesto on myös varsin pitkä, joten ehdotamme, että kokeilun toimivuutta arvioitaisiin, ja sen mahdollisesta keskeyttämisestä voitaisiin päättää nopeammin, mikäli tulokset antavat siihen aihetta.

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

LVI-TU pitää hyvänä, että rahoituksen perusteita pyritään suuntaamaan koulutuksen vaikuttavuuteen ja tuloksellisuuteen. Näiden tarkastelu määrällisten mittarien mukaan on selkeää, mutta yritysten edun nimissä pidämme tarpeellisena, että ennen kokeilun aloittamista pohditaan miten tulosten laadullisia tekijöitä voitaisiin huomioida strategiakeskusteluiden aikana asetettavissa tavoitteissa.

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

LVI-TU ei ota kantaa kyseisiin ehdotuksiin.

Tilaukoulutusta koskevat säädösehdotukset

LVI-TU ei ota kantaa kyseisiin ehdotuksiin.

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

LVI-TU on huolissaan ammatillisen koulutuksen ja tutkintojen toimeenpanon ulkoisen laadunvarmennuksen loppumisesta sekä työelämän mahdollisuuksista vaikuttaa koulutuksen tavoitteisiin ja tutkintojen sisältöihin. Pidämme huonona sitä, että työelämätoimikuntien tehtävistä aiotaan poistaa laadun varmistukseen liittyvät osuudet. Pidämme huonona myös ajatusta muodostaa aikaisempaa monialaisempia toimikuntia. Esimerkiksi kiinteistö- ja rakennusklusteriin kuuluu enemmän erityisosaamista vaativia toimialoja kuin mitä 12 henkilöä voisi uskottavasti hallita tutkintojen sisältöjen muutosten arvioimiseksi. Työelämätoimikuntien tehtäviin ja kokoonpanoon ehdotettujen muutosten vaikutus uuden työvoiman osaamiseen ja työhön soveltuvuuteen olisi yritysten kannalta haitallinen. Näistä muutoksista olisi mielestämme syytä luopua.

Asetusluonnokset

LVI-TU ei ota hallinnollisesti kantaa kyseisiin asiakirjojen luonnoksiin.

Muut kommentit

LVI-TU toivoo, että kovista säästöpainesta huolimatta ammatillisen koulutuksen työelämlähtöisyyttä ei vaaranneta. Nyt lausuttavana olevat luonnokset eivät mitenkään pyri turvaamaan tutkintojen laatua kokeilun aikana. Näemme kokeilun askeleena ammatillisen koulutuksen muuttamisessa yleisivistävämpään suuntaan. Koemme tämän heikennyksenä yritysten mahdollisuuksille löytää sopivaa henkilöstöä tulevaisuudessa.

Mäkinen Juha-Ville
LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry